EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2022.5.23.
COM(2022) 611 final

Ajánlás

A TANÁCS AJÁNLÁSA

Finnország 2022. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Finnország 2022. évi stabilitási programját

{SWD(2022) 611 final} - {SWD(2022) 640 final}

Ajánlás

A TANÁCS AJÁNLÁSA

Finnország 2022. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Finnország 2022. évi stabilitási programját

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikke (2) bekezdésére és 148. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre[1] és különösen annak 5. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel a makrogazdasági egyensúlyhiányok megelőzéséről és kiigazításáról szóló, 2011. november 16-i 1176/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre[2] és különösen annak 6. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására,

tekintettel az Európai Parlament állásfoglalásaira,

tekintettel az Európai Tanács következtetéseire,

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság véleményére,

tekintettel a szociális védelemmel foglalkozó bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdaságpolitikai Bizottság véleményére,

mivel:

(1) A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközt létrehozó (EU) 2021/241 európai parlamenti és tanácsi rendelet[3] 2021. február 19-én hatályba lépett. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz reformok és beruházások végrehajtásához nyújt pénzügyi támogatást, és az Unió által finanszírozott jelentős fiskális impulzust biztosít. Hozzájárul a gazdaság helyreállításához, valamint a fenntartható és növekedésösztönző reformok és beruházások megvalósításához, különösen a zöld és digitális átállás előmozdítása céljából, egyúttal fokozza a tagállamok gazdaságainak rezilienciáját és potenciális növekedését. Támogatja továbbá a fenntartható államháztartás megerősítését, valamint közép- és hosszú távon ösztönzi a növekedést és a munkahelyteremtést. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében nyújtott, tagállamonkénti maximális pénzügyi hozzájárulást 2022. június [XX-án/-én] aktualizálták az (EU) 2021/241 rendelet 11. cikkének (2) bekezdésével összhangban.

[1] HL L 209., 1997.8.2., 1. o.

[2] HL L 306., 2011.11.23., 25. o.

[3] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/241 rendelete (2021. február 12.) a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról (HL L 57., 2021.2.18., 17. o.).

(2) A Bizottság 2021. november 24-én elfogadta az éves fenntartható növekedési jelentést, amely elindította a gazdaságpolitikai koordináció 2022. évi európai szemeszterét. A jelentés kellően figyelembe vette a szociális jogok európai pillérének további végrehajtására vonatkozó közös kötelezettségvállalást, amelyet az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság 2017. november 17-én hirdetett ki, majd a 2021. májusi portói szociális csúcstalálkozón újólag megerősített. Az Európai Tanács 2022. március 25-én jóváhagyta a 2022. évi éves fenntartható növekedési jelentés prioritásait. A Bizottság 2021. november 24-én az 1176/2011/EU rendelet[4] alapján elfogadta a riasztási mechanizmus keretében készült jelentést is, amelyben Finnországot nem sorolta azon tagállamok közé, amelyek vonatkozásában részletes vizsgálatra van szükség. Ugyanezen a napon a Bizottság elfogadta az euróövezet gazdaságpolitikájáról szóló tanácsi ajánlásra vonatkozó ajánlást is, amelyet a Tanács 2022. április 5-én elfogadott, valamint a foglalkoztatási iránymutatások és a szociális jogok európai pillérében foglalt elvek végrehajtását elemző 2022. évi együttes foglalkoztatási jelentésre vonatkozó javaslatot, amelyet a Tanács 2022. március 14-én elfogadott.

(3) A világjárványból való kilábalás időszakában Ukrajna ellen indított orosz inváziójelentősen megváltoztatta a geopolitikai és gazdasági környezetet. Az inváziónak a tagállamok gazdaságára gyakorolt hatása például az energia- és élelmiszerárak emelkedésében, valamint a növekedési kilátások romlásában tükröződik. A magasabb energiaárak különösen az energiaszegénységben élő vagy az energiaszegénység kockázatának kitett legkiszolgáltatottabb háztartásokat sújtják. Az Unió emellett az Ukrajnából menekülő emberek példátlan mértékű beáramlásával is szembesül. Erre való tekintettel 2022. március 4-én első ízben aktiválták[5] az átmeneti védelemről szóló irányelvet, amely biztosítja a lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából érkező személyek számára az EU-ban való jogszerű tartózkodás jogát, valamint az oktatáshoz és képzéshez, a munkaerőpiachoz, az egészségügyi ellátáshoz, a lakhatáshoz és a szociális ellátásokhoz való hozzáférést.

(4) Az európai szemeszter a gyorsan változó gazdasági és geopolitikai helyzetet figyelembe véve 2022-ben újraindítja az átfogó gazdaság- és foglalkoztatáspolitikai koordinációt, ugyanakkor a 2022. évi éves fenntartható növekedési jelentésben foglaltaknak megfelelően a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz végrehajtási követelményeihez is igazodik. Az elfogadott helyreállítási és rezilienciaépítési tervek végrehajtása elengedhetetlen az európai szemeszter szerinti szakpolitikai prioritások teljesítéséhez, mivel a tervek a 2019. és 2020. évi szemeszter ciklusában kiadott releváns országspecifikus ajánlások összességét vagy egy jelentős részét érintik. A 2019. és 2020. évi országspecifikus ajánlások – a módosított terv benyújtásának időpontjáig kiadott országspecifikus ajánlások mellett – ugyanúgy relevánsak maradnak az (EU) 2021/241 rendelet 14., 18. és 21. cikkével összhangban felülvizsgált, aktualizált vagy módosított helyreállítási és rezilienciaépítési tervek tekintetében is.

[4] Az Európai Parlament és a Tanács 1176/2011/EU rendelete (2011. november 16.) a makrogazdasági egyensúlyhiányok megelőzéséről és kiigazításáról (HL L 306., 2011.11.23., 25. o.).

[5] A Tanács (EU) 2022/382 végrehajtási határozata (2022. március 4.) a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek Ukrajnából való tömeges beáramlása tényének a 2001/55/EK irányelv 5. cikke értelmében történő megállapításáról és átmeneti védelem bevezetéséről (HL L 71., 2022.3.4., 1. o.).

(5) Az általános mentesítési rendelkezést 2020 márciusa óta alkalmazzák[6]. A 2021. március 3-i közleményében[7] a Bizottság kifejtette azon álláspontját, hogy az általános mentesítési rendelkezés deaktiválására vagy további alkalmazására vonatkozó döntést a gazdaság állapotának átfogó értékelése alapján kell meghozni, és ehhez fő mennyiségi kritériumként az uniós vagy az euróövezeti gazdasági aktivitásnak a válság előtti (azaz a 2019. végi) állapothoz viszonyított szintjét kell figyelembe venni. Az Európában zajló háborúval összefüggésben a megnövekedett bizonytalanság és a gazdasági kilátásokat övező számottevő lefelé mutató kockázatok, továbbá az energiaárak példátlan emelkedése és az ellátási láncok tartósan fennálló zavarai indokolttá teszik a Stabilitási és Növekedési Paktumban foglalt általános mentesítési rendelkezés alkalmazásának 2023-ig történő meghosszabbítását.

(6) A 2021. évi stabilitási programról szóló 2021. június 18-i tanácsi véleményben alkalmazott megközelítés alapján a költségvetési irányvonal jelenleg a Covid19-válsággal kapcsolatos ideiglenes szükséghelyzeti intézkedéseket figyelmen kívül hagyva, de a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből és más uniós alapokból származó vissza nem térítendő támogatásokból finanszírozott kiadások figyelembevételével számított elsődleges kiadások (diszkrecionális bevételi intézkedések nélküli) változásának a középtávú potenciális növekedéshez viszonyított arányával mérhető a legjobban[8]. Az általános költségvetési irányvonalon túl – annak értékelése érdekében, hogy a nemzeti költségvetési politika prudens-e, és összetétele elősegíti-e a zöld és digitális átállással összhangban lévő fenntartható helyreállítást – figyelmet kell fordítani a (diszkrecionális bevételi intézkedések nélkül és a Covid19-válsággal kapcsolatos ideiglenes szükséghelyzeti intézkedések nélkül számított) nemzeti finanszírozású[9] elsődleges folyó kiadások és a beruházások alakulására is.

(7) A Bizottság 2022. március 2-án közleményt fogadott el, amelyben átfogó költségvetés-politikai iránymutatást nyújt 2023-ra, ezáltal támogatva a tagállamok stabilitási és konvergenciaprogramjainak előkészítését, egyúttal erősítve a szakpolitikai koordinációt[10]. A Bizottság megjegyezte, hogy a 2022. évi téli előrejelzésben felvázolt makrogazdasági kilátások alapján a 2020–2022-ben követett, támogató jellegű aggregált költségvetési irányvonalról 2023-ban célszerűnek tűnik áttérni egy lényegében semleges aggregált költségvetési irányvonalra, ugyanakkor készen kell állni a változó gazdasági helyzetre való reagálásra A Bizottság véleménye szerint a 2023-ra vonatkozó költségvetési ajánlásokban továbbra is differenciáltan kell kezelni a tagállamokat, és figyelembe kell venni az országok közötti esetleges átgyűrűző hatásokat. A Bizottság felkérte a tagállamokat, hogy stabilitási és konvergenciaprogramjukban is juttassák érvényre az iránymutatást A Bizottság kötelezettséget vállalt arra, hogy szorosan nyomon követi a gazdasági fejleményeket,

---

6 A Bizottság közleménye a Tanácsnak a Stabilitási és Növekedési Paktum általános mentesítési záradékának alkalmazásáról, Brüsszel, 2020. március 20., COM(2020) 123 final.

7 A Bizottság közleménye a Tanácsnak – Egy évvel a Covid19-járvány kitörése után: a fiskális politikai válasz, Brüsszel, 2021.3.3., COM(2021) 105 final.

8 A költségvetési irányvonalra és annak összetételére vonatkozó, ebben az ajánlásban szereplő becslések a Bizottság 2022. tavaszi előrejelzésének alapjául szolgáló feltételezésekre épülő bizottsági becslések. A Bizottság középtávú potenciális növekedésre vonatkozó becslései nem tartalmazzák a helyreállítási és rezilienciaépítési terv részét képező, a potenciális növekedést adott esetben fokozó reformok kedvező hatását.

9 Nem a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből származó vissza nem térítendő támogatásokból és nem más uniós alapokból finanszírozott kiadások.

10 A Bizottság közleménye a Tanácsnak a 2023. évi költségvetés-politikai iránymutatásról, Brüsszel, 2022.3.2., COM(2022) 85 final.

és szükség szerint – de legkésőbb a szemeszter tavaszi fordulójában, 2022 májusának végén – kiigazítja gazdaságpolitikai iránymutatását.

(8) A 2022. március 2-án közzétett költségvetési iránymutatásnak megfelelően a 2023-ra vonatkozó költségvetési ajánlások figyelembe veszik a gazdasági kilátások romlását, a fokozott bizonytalanságot és más lefelé mutató kockázatokat, valamint a téli előrejelzéshez képest magasabb inflációt. E megfontolások fényében a költségvetési válaszintézkedések részeként bővíteni kell a zöld és digitális átállásra, valamint az energiabiztonságra irányuló közberuházásokat, továbbá meg kell őrizni a legkiszolgáltatottabb háztartások vásárlóerejét, ezáltal célzott és átmeneti intézkedésekkel enyhítve az energiaárak megugrásának hatását, és mérsékelve a másodlagos hatásokból eredő inflációs nyomást. Változatlanul rugalmas költségvetési politikát kell folytatni, hogy az lépést tudjon tartani a gyorsan változó körülményekkel, és az egyes országok költségvetési és gazdasági helyzetének függvényében differenciált megközelítést kell alkalmazni, többek között azzal összefüggésben, hogy mennyire érinti az adott országot a válság és a lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából érkező személyek beáramlása.

(9) 2021. május 27-én Finnország az (EU) 2021/241 rendelet 18. cikkének (1) bekezdésével összhangban benyújtotta nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervét a Bizottságnak. Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikkének megfelelően a Bizottság az említett rendelet V. mellékletében foglalt értékelési iránymutatásokkal összhangban értékelte a helyreállítási és rezilienciaépítési terv relevanciáját, eredményességét, hatékonyságát és következetességét. A Tanács 2021. október 29-én elfogadta Finnország helyreállítási és rezilienciaépítési terve értékelésének jóváhagyásáról szóló határozatát. A részletek folyósításának feltétele, hogy a Bizottság az (EU) 2021/241 rendelet 24. cikkének (5) bekezdésével összhangban határozatot hozzon arról, hogy Finnország kielégítően teljesítette a tanácsi végrehajtási határozatban foglalt releváns mérföldköveket és célokat. A kielégítő teljesítés előfeltétele, hogy a korábbi mérföldköveket és célokat továbbra is teljesítettnek lehessen tekinteni.

(10) Finnország 2022. április 13-án benyújtotta 2022. évi nemzeti reformprogramját és – az 1466/97/EK rendelet 4. cikkében meghatározott határidőn belül – 2022. évi stabilitási programját. A kapcsolódási pontok figyelembevétele érdekében a két program értékelésére egyidejűleg került sor. Az (EU) 2021/241 rendelet 27. cikkével összhangban a 2022. évi nemzeti reformprogram a Finnország által a helyreállítási és rezilienciaépítési terv végrehajtása terén elért eredményekről készített féléves jelentést is tükrözi.

(11) A Bizottság 2022. május 23-án közzétette a Finnországra vonatkozó 2022. évi országjelentést[11]. Az országjelentés értékelte a Tanács által 2019-ben, 2020-ban és 2021-ben elfogadott releváns országspecifikus ajánlások végrehajtása terén Finnország által elért eredményeket, és a helyreállítási és rezilienciaépítési eredménytábla alapján számba vette a helyreállítási és rezilienciaépítési terv Finnország általi végrehajtását. Ezen elemzés alapján az országjelentés hiányosságokat tárt fel a helyreállítási és rezilienciaépítési terv által nem vagy csak részben kezelt kihívásokkal kapcsolatban, valamint új és kialakulóban lévő – többek között az ukrajnai orosz invázióból eredő – kihívásokat azonosított. A jelentés értékelte továbbá a Finnország által a szociális jogok európai pillérének végrehajtása, a foglalkoztatásra, a készségekre és a

[11] SWD(2022) 611 final.

szegénység csökkentésére vonatkozó kiemelt uniós célok elérése, valamint az ENSZ fenntartható fejlődési céljainak megvalósítása terén elért eredményeket.

(12) A Bizottság 2022. május 23-án az EUMSZ 126. cikkének (3) bekezdése szerinti jelentést adott ki. A jelentés megvizsgálta Finnország költségvetési helyzetét, mivel az államadósság meghaladta a Szerződésben a GDP 60 %-ában meghatározott referenciaértéket, és az ország nem felelt meg az adósságcsökkentési referenciaértéknek. A jelentés megállapította, hogy az adósságra vonatkozó kritérium nem teljesült. A 2022. március 2-i közleménnyel összhangban a Bizottság az összes releváns tényező értékelése során úgy ítélte meg, hogy az adósságcsökkentési referenciaértéknek való megfelelés túlságosan megterhelő, előreütemezett költségvetési kiigazítást tenne szükségessé, amely veszélyeztetné a növekedést. Következésképpen a Bizottság szerint a jelenlegi kivételes gazdasági körülmények között nem várható el az adósságcsökkentési referenciaértéknek való megfelelés. Bejelentésének megfelelően a Bizottság nem javasolta új túlzotthiány-eljárás megindítását 2022 tavaszán, és 2022 őszén felül fogja vizsgálni, hogy helyénvaló-e túlzotthiány-eljárás megindítását kezdeményeznie.

(13) A Tanács 2020. július 20-i ajánlásában felkérte Finnországot, hogy az általános mentesítési rendelkezéssel összhangban 2020 és 2021 folyamán hozzon meg minden szükséges intézkedést a világjárvány hatékony kezelése, a gazdaság működőképességének fenntartása és a későbbi helyreállítás támogatása érdekében. Az ajánlásban szerepelt továbbá, hogy Finnország – amint a gazdasági feltételek lehetővé teszik – folytasson a prudens középtávú költségvetési pozíció elérésére és az adósság fenntarthatóságának biztosítására irányuló költségvetési politikát, egyúttal fokozza a beruházásokat. Az Eurostat által hitelesített adatok alapján Finnország államháztartási hiánya a 2020. évi 5,5 %-ról 2021-ben 2,6 %-ra csökkent. Finnország költségvetés-politikai válasza 2021-ben támogatta a gazdasági helyreállítást, míg az ideiglenes szükséghelyzeti támogatási intézkedésekre fordított kiadások GDP-arányosan a 2020. évi 2,8 %-ról 2021-ben 1,7 %-ra csökkentek. A Finnország által 2021-ben hozott intézkedések összhangban vannak a 2020. július 20-i tanácsi ajánlással. A kormány által 2020-ban és 2021-ben elfogadott diszkrecionális költségvetési intézkedések átmeneti jellegűek voltak, illetve azokat más intézkedések ellensúlyozták. Az Eurostat által hitelesített adatok alapján az államadósság 2021-ben a GDP 65,8 %-ának felelt meg.

(14) A 2022. évi stabilitási program költségvetési előrejelzéseit alátámasztó makrogazdasági forgatókönyv realista. A kormány előrejelzése szerint a reál-GDP 2022-ben 1,5 %-kal, 2023-ban pedig 1,7 %-kal nő. Ehhez képest a Bizottság 2022. tavaszi előrejelzése valamivel nagyobb, 2022-ben 1,6 %-os, 2023-ban pedig 1,7 %-os reál-GDP-növekedéssel számol. A 2022. évi stabilitási program szerint a kormány arra számít, hogy az államháztartási hiány 2022-ben a GDP 2,2 %-ára, 2023-ban pedig 1,7 %-ára csökken. A 2022. évi csökkenés főként a gazdasági tevékenység jelentős élénkülését és a legtöbb szükséghelyzeti intézkedés megszüntetését tükrözi. A program szerint a GDP-arányos államadósság 2022-ben várhatóan 66,2 %-ra, majd 2023-ban 66,9 %-ra nő. Az előrejelzés zárónapján ismert gazdaságpolitikai intézkedések alapján a Bizottság 2022. tavaszi előrejelzése 2022-re a GDP 2,2 %-ának, és 2023-ra 1,7 %-ának megfelelő költségvetési hiánnyal számol. Ez összhangban van a 2022. évi stabilitási program hiány-előrejelzésével. A Bizottság 2022. tavaszi előrejelzése hasonló GDP-arányos államadóssággal számol: 2022-ben 65,9 %-kal, 2023-ban pedig 66,6 %-kal.

A Bizottság 2022. tavaszi előrejelzése alapján a kibocsátás középtávú (tízéves átlagos) potenciális növekedése 1,2 %-ra tehető. Ez a becslés azonban nem tartalmazza a helyreállítási és rezilienciaépítési terv részét képező reformok hatását, amelyek élénkíthetik Finnország potenciális növekedését.

(15) 2022-ben a kormány fokozatosan megszüntette a Covid19-válságra válaszul hozott intézkedések többségét, így az ideiglenes szükséghelyzeti támogatási intézkedések kiadásai az előrejelzések szerint a 2021. évi 1,7 %-ról 2022-ben a GDP 0,2 %-ára csökkennek. A költségvetési hiányt befolyásolják a megemelkedett energiaárak gazdasági és társadalmi hatásainak ellensúlyozása érdekében hozott intézkedések, amelyek a Bizottság 2022. tavaszi előrejelzése szerint 2022-ben a GDP 0,1 %-át, 2023-ban pedig 0,0 %-át fogják kitenni[12]. Ezek az intézkedések főként ideiglenes adóintézkedésekből (pl. utazási költségek levonhatósága) állnak. Az intézkedéseket ideiglenesként jelentették be, amennyiben azonban az energiaárak 2023-ban is magasak maradnak, ezen intézkedések némelyike továbbra is hatályban maradhat. A költségvetési hiányt emellett szintén befolyásolják a lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából érkező személyek ideiglenes védelmének költségei, amelyek a Bizottság 2022. tavaszi előrejelzése szerint 2022-ben a GDP 0,1 %-ának, 2023-ban a GDP 0,2 %-ának megfelelő mértékűek, valamint a védelmi kiadások növekedése, amely 2022-ben a GDP 0,3 %-ának, 2023-ban a GDP 0,1 %-ának fog megfelelni.[13]

(16) A Tanács 2021. június 18-án azt ajánlotta, hogy Finnország[14] 2022-ben – többek között a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz által biztosított költségvetési impulzusra támaszkodva – tartsa fenn a támogató költségvetési irányvonalat, és tartsa fenn a nemzeti finanszírozású beruházások szintjét. Az ajánlásban szerepelt továbbá, hogy Finnország – amint a gazdasági feltételek lehetővé teszik – folytasson a prudens középtávú költségvetési pozíció elérésére és az adósság fenntarthatóságának biztosítására irányuló költségvetési politikát, ugyanakkor a növekedési potenciál élénkítése céljából fokozza a beruházásokat.

(17) A Bizottság 2022. tavaszi előrejelzése és a Finnország 2022. évi stabilitási programjában foglalt információk alapján 2022-ben támogató jellegű költségvetési irányvonal várható, amely a GDP –0,6 %-át teszi ki[15]. A Tanács ajánlásának megfelelően Finnország továbbra is támogatni kívánja a helyreállítást, amihez a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből addicionális beruházásokat tervez finanszírozni. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz vissza nem térítendő támogatásai és az egyéb uniós alapok által finanszírozott kiadásoknak a gazdasági aktivitáshoz való pozitív hozzájárulása az előrejelzések szerint GDP-arányosan

---

12 Az adatok a 2021 ősze óta hozott intézkedések éves költségvetési költségeinek szintjét mutatják, beleértve a folyó bevételeket és kiadásokat, valamint – adott esetben – a tőkekiadási intézkedéseket is.

13 A lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából az EU-ba érkező személyek teljes száma 2022 végére várhatóan fokozatosan eléri a 6 milliót. A földrajzi eloszlásukra vonatkozó becslés a meglévő diaszpóra méretén, a befogadó tagállam relatív népességén, valamint a lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából érkező személyek EU-n belüli tényleges eloszlásán alapul (a 2022. márciusi adatok szerint). Az egy főre jutó költségvetési költségek esetében a becslések a Bizottság Közös Kutatóközpontjának Euromod mikroszimulációs modelljén alapulnak, figyelembe véve mind a pénzbeli juttatásokat, amelyekre az érintettek jogosultak lehetnek, mind az olyan természetbeni juttatásokat, mint például az oktatás és az egészségügyi ellátás.

14 A Tanács ajánlása (2021. június 18.) amelyben véleményezi Finnország 2021. évi stabilitási programját (HL C 304., 2021.7.29., 126. o.).

15 A mutató negatív (pozitív) előjele az elsődleges kiadások növekedésének a középtávú gazdasági növekedéshez viszonyított többletére (hiányára) utal, ami expanzív (restriktív) költségvetési politikát jelez.

0,2 százalékponttal nő 2021-höz képest. A nemzeti finanszírozású beruházások az előrejelzések szerint 2022-ben 0,2 százalékpontnak megfelelő expanzív hatást gyakorolnak a költségvetési irányvonalra[16]. Finnország ezért a Tanács ajánlásával összhangban fenn kívánja tartani a nemzeti finanszírozású beruházásokat. Ugyanakkor a nemzeti finanszírozású (az új bevételi intézkedések nélkül számított) elsődleges folyó kiadások 2022. évi növekedése előreláthatólag 0,1 százalékpontos, lényegében semleges hatást gyakorol az általános költségvetési irányvonalra. Ez magában foglalja a magasabb energiaárak gazdasági és társadalmi hatásainak kezelésére irányuló intézkedések addicionális hatását (a GDP 0,1 %-a), valamint a lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából érkező személyeknek nyújtott ideiglenes védelem költségeit (a GDP 0,1 %-a).

(18) A Bizottság 2022. tavaszi előrejelzésében – változatlan szakpolitikát feltételezve – 2023-ban a GDP 0,3 %-ának megfelelő költségvetési irányvonalra számít[17]. Finnország az előrejelzés szerint a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből származó vissza nem térítendő támogatásokat 2023-ban továbbra is a helyreállítást támogató addicionális beruházások finanszírozására használja fel. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz vissza nem térítendő támogatásai és az egyéb uniós alapok által finanszírozott kiadásoknak a gazdasági aktivitáshoz való pozitív hozzájárulása az előrejelzések szerint GDP-arányosan 0,2 százalékponttal nő 2022-höz képest. A nemzeti finanszírozású beruházások az előrejelzések szerint 2023-ban 0,1 százalékpontnak megfelelő expanzív hatást gyakorolnak a költségvetési irányvonalra[18]. Ugyanakkor a nemzeti finanszírozású (az új bevételi intézkedések nélkül számított) elsődleges folyó kiadások 2023-as növekedése az előrejelzések szerint 0,4 százalékpontos restriktív hatást gyakorol az összesített költségvetési irányvonalra. Ez magában foglalja a megnövekedett energiaárak kezelését célzó intézkedések kivezetésének hatását (a GDP 0,1 %-a), valamint a lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából érkező személyeknek nyújtott ideiglenes védelem addicionális költségeit (a GDP 0,1 %-a).

(19) A 2022. évi stabilitási program a költségvetési hiány fokozatos csökkenését vetíti előre: 2024-ben a GDP 1,4 %-ára, 2025-ben pedig 1,8 %-ára. A költségvetési hiány tehát a tervek szerint a program időhorizontján belül a GDP 3 %-ának megfelelő érték alatt marad. A program szerint a GDP-arányos államadósság 2025-ig várhatóan emelkedni fog: 2024-ben 68,0 %-ra, majd 2025-ben 69,1 %-ra. A Bizottság elemzése alapján az államadósság fenntarthatóságát övező kockázatok középtávon közepesnek tűnnek.

(20) Finnország szociális biztonsági rendszere nagyon kiterjedt és hatékony védelmet nyújt a szegénységgel szemben, ugyanakkor nagy fokú összetettség és a rendszerből adódóan néhány hatékonysági probléma jellemzi. Ez különösen a munkából származó jövedelem és a szociális ellátás ötvözését, valamint a tartós munkanélküliség kezelését érinti. A társadalombiztosítás átfogó reformja kulcsfontosságú lesz a rendszer észszerűsítéséhez, a munkavállalás ösztönzésének növeléséhez a szociális védelem

[16] Az egyéb nemzeti finanszírozású tőkekiadások az előrejelzések szerint GDP-arányosan 0,3 százalékpontos expanzív hatást gyakorolnak.

[17] A mutató negatív (pozitív) előjele az elsődleges kiadások növekedésének a középtávú gazdasági növekedéshez viszonyított többletére (hiányára) utal, ami expanzív (restriktív) költségvetési politikát jelez.

[18] Az egyéb nemzeti finanszírozású tőkekiadások az előrejelzések szerint GDP-arányosan 0,2 százalékpontos restriktív hatást gyakorolnak.

megőrzése mellett, valamint a foglalkoztatási ráta növeléséhez, összhangban a kormány hosszú távú célkitűzéseivel. A reform révén növelni kell a jövedelemadókból származó államháztartási bevételeket és a szociális védelmi kiadások hatékonyságát, ezáltal támogatva az államháztartás fenntarthatóságát. 2020-ban egy külön erre a célra létrehozott parlamenti bizottságot bíztak meg a reform 2027-ig történő kidolgozásával. 2022 januárjában a bizottság közzétette problémafeltárási munkájának eredményeit, a következő szakasz pedig abból áll, hogy lehetséges megoldásokat dolgoz ki a feltárt problémákra, és alternatív megoldásokat javasol a szociális biztonság megszervezésére. A bizottság munkája alapján a szociális biztonsági reformra vonatkozó kormányzati ütemterv elfogadása elő fogja mozdítani a reform kidolgozásának előrehaladását, és megalapozza annak végrehajtását.

(21) Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikke (3) bekezdésének b) pontjával és V. mellékletének 2.2. kritériumával összhangban a helyreállítási és rezilienciaépítési terv a 2026-ig végrehajtandó, egymást kölcsönösen erősítő reformok és beruházások széles körét tartalmazza. Ezek kezelik a Tanács által az európai szemeszter keretében 2019-ben és 2020-ban Finnországnak címzett országspecifikus ajánlásokban felvázolt gazdasági és társadalmi kihívások összességét vagy jelentős részét, valamint a terv elfogadásának időpontjáig kiadott országspecifikus ajánlásokat. A terv magában foglalja különösen az éghajlatváltozási törvény aktualizálását, valamint a folyamatban lévő, folyamatos tanulással kapcsolatos és szociális és egészségügyi reformokat. Tartalmaz továbbá a foglalkoztatás fellendítését célzó intézkedéseket, valamint a pénzmosás elleni küzdelem megerősítésére és a pozitív hitelnyilvántartás létrehozásának támogatására irányuló intézkedéseket is.

(22) Finnország helyreállítási és rezilienciaépítési tervének végrehajtása várhatóan hozzájárul a zöld és digitális átállás terén való további előrelépéshez. A Finnország éghajlat-politikai célkitűzéseit támogató intézkedések a terv teljes allokációjának 50,1 %-át, míg a digitális célkitűzéseket támogató intézkedések a terv teljes allokációjának 27,5 %-át teszik ki. A helyreállítási és rezilienciaépítési tervnek – a releváns mérföldkövekkel és célokkal összhangban történő – teljes körű végrehajtása segíteni fogja Finnországot a Covid19-válság következményeiből való gyors kilábalásban, egyúttal megerősíti rezilienciáját. Az átfogó szakpolitikai stratégia iránti széles körű felelősségvállalás biztosítása érdekében a helyreállítási és rezilienciaépítési terv, valamint a terven túlmutató egyéb gazdaság- és foglalkoztatáspolitikák sikeres végrehajtása szempontjából változatlanul nagy jelentőséggel bír a szociális partnerek és más érdekelt felek szisztematikus bevonása.

(23) A Bizottság 2022. május 5-én jóváhagyta Finnország kohéziós politikai programozási dokumentumait[19], az Igazságos Átmenet Alap és az Åland-szigetekre vonatkozó kohéziós politikai program kivételével. Az Åland-szigetek 2022. április 4-én benyújtotta a kohéziós politikai programot. A 2021. június 24-i (EU) 2021/1060 európai parlamenti és tanácsi rendelettel összhangban Finnország a 2021–2027-es kohéziós politikai alapok programozása során figyelembe vette a vonatkozó országspecifikus ajánlásokat. Ez előfeltétele annak, hogy a kohéziós politikai

[19] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1060 rendelete (2021. június 24.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra, az Igazságos Átmenet Alapra és az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alapra vonatkozó közös rendelkezések, valamint az előbbiekre és a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a határigazgatás és a vízumpolitika pénzügyi támogatására szolgáló eszközre vonatkozó pénzügyi szabályok megállapításáról. HL L 231., 2021.6.30., 159. o.

alapokból nyújtandó pénzügyi támogatás eredményesebbé váljon és a lehető legnagyobb hozzáadott értéket biztosítsa, egyúttal előmozdítja az említett alapok és más uniós eszközök és alapok közötti koordinációt, kiegészítő jelleget és koherenciát. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz és a kohéziós politikai programok sikeres végrehajtása a zöld és digitális átállást, valamint a kiegyensúlyozott területfejlesztést támogató beruházások szűk keresztmetszeteinek felszámolásától is függ.

(24) Az EU állam-, illetve kormányfői által a versailles-i nyilatkozatban megfogalmazott megbízatás alapján kidolgozott REPowerEU terv célja, hogy a lehető leghamarabb megszüntesse az Európai Unió függőségét az Oroszországból importált fosszilis tüzelőanyagoktól. E célból a tagállamokkal folytatott párbeszéd során meghatározzák a legmegfelelőbb nemzeti, regionális és uniós szintű projekteket, beruházásokat és reformokat. Ezen intézkedések célja általában véve a fosszilis tüzelőanyagoktól való függés csökkentése és a fosszilis tüzelőanyagok Oroszországból történő behozatalának kiváltása.

(25) Míg a finn gazdaság az egyik legenergiaigényesebb az EU-ban, Finnország azt a célt tűzte ki, hogy 2035-re karbonsemlegessé és a fosszilis tüzelőanyagoktól mentes első jóléti társadalommá váljon. Az energia, az ipar, a közlekedés és az építőipar azok a fő ágazatok, amelyeknek hozzá kell járulniuk az üvegházhatásúgáz-kibocsátás jelentős csökkentéséhez. Az e célkitűzés elérésével kapcsolatos kihívások közé tartozik a magán- és állami beruházások jelentős hiánya, valamint a feldolgozásra szoruló környezetvédelmi engedélyek hátraléka miatt a megújuló energiaforrásokba történő beruházások késedelme. A 2020. évi adatok (Eurostat) szerint Finnország nagymértékben függ Oroszországtól a gáz (67 %, szemben az uniós 44 %-kal), az olaj (84 %, szemben az uniós 26 %-kal) és a szén (55 %, szemben az uniós 54 %-kal) behozatala tekintetében.[20] A finn gazdaság azonban csak korlátozott mértékben függ a földgázimporttól (amely 2020-ban az energiaszerkezet 6,9 %-át tette ki), és mindhárom erőforrás importja nagymértékben helyettesíthető más tüzelőanyagokkal vagy más országokból származó behozatallal. Finnország rendkívüli intézkedéseket vezetett be annak biztosítására, hogy az ezen tüzelőanyagoktól függő ágazatok ellátási zavarok esetén is tovább működhessenek, és lépéseket tesz energiaimportjának diverzifikálása és Oroszországtól való függésének csökkentése érdekében. Finnország minimális mennyiségű gázt használ az otthonok fűtésére, míg az erőművek általában képesek más tüzelőanyagokkal helyettesíteni gázfelhasználásukat. Finnországnak nincsenek hazai gáztároló létesítményei, azonban a Balticconnector kétirányú gázvezeték 2020-ban megkezdte működését, és az ország a várakozások szerint az idei év második felében befejezi harmadik LNG-terminálján ak megépítését. A már meglévő két LNG-terminállal és az esetleges jövőbeli projektekkel együtt a teljes gázimport-kapacitás várhatóan hamarosan fedezni fogja a finn gázimportszükséglet jelentős részét. A földgázhoz kapcsolódó új infrastrukturális és hálózati beruházásoknak lehetőség szerint időtállónak kell lenniük olyan szempontból, hogy a fenntartható üzemanyagokra való későbbi átállításuk révén biztosítható legyen hosszú távú fenntarthatóságuk. Finnország energiaszerkezetének mintegy egyharmada még mindig kőolajból és szénből áll, bár olaj- és szénimportját is diverzifikálja és függetleníti Oroszországtól. Az atomenergia 2020-ban az energiaszerkezet 17 %-át

[20] Eurostat (2020), Az orosz import részesedése a földgáz, a nyersolaj és a feketeszén teljes importjából. Az EU-27 átlagát tekintve a teljes behozatal az EU-27-en kívülről származó behozatalon alapul. Finnország esetében a teljes behozatal magában foglalja az EU-n belüli kereskedelmet is. A nyersolaj nem foglalja magában a finomított olajtermékeket.

tette ki, miközben Oroszország a nukleáris üzemanyag fontos forrása. Finnország villamosenergia-összeköttetési aránya jelenleg 29 %, de ez középtávon várhatóan nőni fog. Finnország nemzeti villamosenergia-átvitelét meg lehetne erősíteni. Összességében, bár Finnország távolodik az Oroszországból származó fosszilis tüzelőanyagok behozatalától való korlátozott függőségétől, a jelenlegi körülmények megkövetelik a dekarbonizációba történő beruházások felgyorsítását és növelését, valamint az energiahatékonyság és az energiaellátás biztonságának biztosítását. Ez magában foglalja az engedélyezési eljárások további egyszerűsítését a függőben lévő energetikai projektek hátralékának megszüntetése és a további kiemelt beruházások elősegítése érdekében. Ahhoz, hogy összhangban legyen az „Irány az 55 %!” intézkedéscsomag célkitűzéseivel, Finnországnak tovább kell fokoznia az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésére, valamint a megújuló energiaforrások és az energiahatékonyság növelésére irányuló törekvéseket.

(26) Míg a karbonsemlegességre való átállás és a fosszilis tüzelőanyagok kivezetésének felgyorsítása számos ágazatban jelentős szerkezetátalakítási költségekkel fog járni, Finnország a kohéziós politika keretében igénybe veheti az igazságos átmenet mechanizmust, hogy enyhítse az átállás társadalmi-gazdasági hatásait a leginkább érintett régiókban. Emellett a foglalkoztatási lehetőségek javítása és a társadalmi kohézió erősítése érdekében Finnország igénybe veheti az Európai Szociális Alap Pluszt is.

(27) A Bizottság értékelése fényében a Tanács megvizsgálta a 2022. évi stabilitási programot, és véleményét[21] az alábbi 1. ajánlás tükrözi.

(28) Az euróövezeti tagállamok gazdaságai közötti szoros összefonódásokra és a gazdasági és monetáris unió működéséhez való együttes hozzájárulásukra tekintettel a Tanács azt ajánlotta, hogy az euróövezeti tagállamok tegyenek intézkedéseket – többek között helyreállítási és rezilienciaépítési terveik révén – az euróövezet gazdaságpolitikájáról szóló ajánlás végrehajtása érdekében. Finnország esetében ezt különösen az alábbi 1. és 2. ajánlás tükrözi,

AJÁNLJA, hogy Finnország 2022-ben és 2023-ban tegyen intézkedéseket a következők érdekében:

1. 2023-ban biztosítsa, hogy a nemzeti finanszírozású folyó kiadások növekedése összhangban legyen az összességében semleges költségvetési irányvonallal, figyelembe véve az energiaár-emelkedésnek leginkább kitett háztartásoknak és vállalkozásoknak, valamint az Ukrajnából menekülőknek nyújtott ideiglenes és célzott támogatás fenntartását. Álljon készen arra, hogy a folyó kiadásokat a változó helyzethez igazítsa. Többek között a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz, a RePowerEU és más uniós alapok felhasználásával fokozza a zöld és digitális átállásra, illetve az energiabiztonságra irányuló közberuházásokat. A 2023 utáni időszakban folytasson a prudens középtávú költségvetési pozíció elérésére irányuló költségvetési politikát. Terjesszen elő a szociális biztonsági reformra vonatkozó szakpolitikai javaslatokat, amelyek célja a szociális ellátási rendszer hatékonyságának növelése, a munkavállalás ösztönzésének javítása, valamint az államháztartás hosszú távú fenntarthatóságának támogatása.

2. Folytassa helyreállítási és rezilienciaépítési tervének végrehajtását a 2021. október 29-i tanácsi végrehajtási határozatban foglalt mérföldkövekkel és

[21] Az 1466/97/EK tanácsi rendelet 5. cikkének (2) bekezdése szerint.

célokkal összhangban. Folytassa a 2021–2027-es időszakra vonatkozóan elfogadott kohéziós politikai programjának végrehajtását, és mielőbb zárja le a Bizottsággal az Åland-szigetek és az Igazságos Átmenet Alap tekintetében a 2021–2027-es időszakra vonatkozó kohéziós politikai programozási dokumentumokról szóló tárgyalásokat azok végrehajtásának megkezdése érdekében.

3. Összességében csökkentse a fosszilis tüzelőanyagoktól való függést, és diverzifikálja a fosszilis tüzelőanyagok behozatalát a megújuló energiaforrások elterjedésének felgyorsításával, többek között az engedélyezési eljárások további egyszerűsítésével, valamint ösztönözze az ipar dekarbonizációjába és a közlekedés villamosításába történő beruházásokat. Fejlessze az energetikai infrastruktúrát az energiaellátás biztonságának növelése érdekében.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

a Tanács részéről
az elnök